

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 60 Lel
Félévre 30
Negyedévre . . . 15
Egyes szám ára 1-50 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

E. O.

DEVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lap szellemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hír-
detések küldendők.

Felolvasó szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY

Csak kísérlet.

Az átalakult, de meg nem változott liberális kormány tárcanélküli minisztere: Tatarescu, erdélyi utjában már többször súlyos kijelentéseket tett. E kijelentések valósággal kormány-hitvallást jelentenek, mert a kisebbségi miniszter legtöbbször hozzá is tette, hogy ezt így és így a kormány akarja.

Kolozsvári nyilatkozata után, amelyben a türelmet, a megértést és a szeretetet fejtegette, aradi nyilatkozata hat a szenzáció erejével. Aradi tartózkodása alkalmával a kisebbségi iskolák igazgatói keresték fel küldöttségileg. S a szegény direktoroknak, még mielőtt azok egy szót is szólnak volna, elmondta, hogy a kormány csak a népkisebbségek javát akarja a mostani új iskolai rendeletekkel s ha azok kezdetben sérelmesnek is látszanak, mégis a legjobb szándékból fakadnak s a legfőbb, a népkisebbségek által is kitűzött célt akarják elérni. Lehet, hogy a cél elérésében esetleg hibák is előfordulnak, de hát hibák mindenütt vannak s éppen azért a kisebbségeknek nem haraggal, hanem jóindulattal kell fogadniok a kormány minden ténykedését.

A szegény direktorok, valószínű, már

akkor tisztában voltak jelenlétük haszontalanságával s valószínű, nagyon furcsán érezhették magukat ennyi jóindulat fényében.

Tatarescu nyilatkozatát nem is igyekezünk megcáfolni, mert arról már előre gondoskodott Anghelescu közoktatásügyi miniszter. Mi jelen esetben csak tovább megyünk és leszögezzük Antonescu vezérigazgató nyilatkozatát, aki — szintén Aradon, éppen akkor — azt mondta, hogy *a két nyelven való tanítás csak kísérlet.*

A kísérlet próbát jelent. Megpróbálom így, hátha jó lesz. Ha nem, hát eldobom ezt a módszert és más módszert fogok alkalmazni. Hátha így sikerülni fog. Hogy kísérletemnek alanyt kell választanom, az természetes. S hogy szenvedni is fog, az is természetes, legalább is annyiban, hogy kísérleti rendszerem fogásainak törvényeit kell, hogy betartsa.

Jelen esetben pedig a romániai kisebbségi gyermekek a kísérleti alanyok. Rajtuk most azt akarják kipróbálni, hátha két anyanyelve lehet az embernek. Hátha a hajlékony gyerek-elme mind a két nyelvet elsajátítja s hazája érdekében fog vele használni tudni.

Csak az az érthetetlen, hogy miért nem választottak ki egy-két vagy három-négy

kis szerencsétlent ehhez a kísérlethez? Miért kellett mindjárt az összes kisebbségi gyerekeket befogni ebbe a kétnyelvűségbe? Hiszen tudnivaló, hogy a gyerek éveit soha semmivel se lehet pótolni, ha elrontották, ha szellemi fejlődésében hátráltatták vagy elméjének, látókörének szélesbedéseit megakadályozták.

A felnőttek, bármennyire is a hatalmat tartják a kezükben, akármennyire is kormányzók, sohasem lesznek *csak* kormányzók. A kormányzón kívül még valami: felnőtt, akinek a gyermekeket támogatni kell az életben és fejlődésüket előmozdítani. A gyermekek fejlődéséért vagy lelki elszegényedéséért nemcsak a hatalom, sőt nem a hatalom és a kormányzat viseli a felelősséget, hanem a felnőttek társadalmá, akiknek egyenes kötelessége olyan helyzetet teremteni, hogy a jövő generációja kellő felkészültséggel vegye át tőlük a munkát.

A kísérlet tehát nem megengedett dolog. Különben is jelen esetben nem is lehet az, mert pedagógiai szempontból a kétnyelvű tanítási rendszer el nem fogadható s az emberi természet se olyan, hogy azt sikerrel alkalmazni lehetne.

De ha nem kísérlet, hát micsoda, ha mégis jóakaratot emlegetnek?

CSILLAG.*

Időnek s térnek rompatinás utján
— Önmagannak is titkok titka, én,
Gyermek-szemmel, vágyó szívemnek jussán,
A célt keresem kétségek ölén . . .
S kanyargó ösvény-labirinth homokján
Írányt nem látva bolyongok tovább;
A cél-gomolyag száz végre bomolván,
Nem vezethet Ariadne-fonál.

Eget verő Igéret-hegy ormáról
Szent Esmék pásztortüze initeget . . .
Mindhiába! . . . léptem véres nyomából
Csak mély sóhaj reá a felelet.
Fognám a botom, ezer akadályon
Átrohanni, de visszorpanok:
Bércek tövében alkonyuló tájon
Egy átok-barlang bis foglya vagyok!

Ide nyugözött jaj-szavu zavarnak,
Perlekedni a néma Semmivel;
Ixion kerekére — gondolatnak,
Élőhalott, százálm senkinek . . .
Csíholjak fényt — korom-sötét a kriptá,
Enlelkemből, ha látni akarok;
S ha kipattant beöle minden szikra,
Tovább, — ább csak úgy indulhatok . . .

* Felolvasatott a tenesvári Arany János-társaság 1923. november hó 9-én tartott felolvasó ülésén.

Legyen hát úgy! . . . Eddig is az vezérelt:
Lelkem fénye volt csillag utamon . . .
Tömörülhetnek gáttá irigységek,
Csakánnyal, ó, én le nem rombolom.
Csak álljanak szilárdan utjaimba!
Rajtok legalább megpihenhetek
S vállukról — egy utolsó kört leírva,
Célomig ívelek.

Kosztolánszky István.

EMIL ISACTÓL.
VAKOK.

Valahányszor vakot látok, mindig eszembe jut, hogy ő nem lát engem. Bármit csinálnék neki, hideg maradna — megfiedjem-e őt? — vagy gunyoljam? — nem változna a nézése.

— Ő nem lát sem arcot, sem világot, sem napot; nem ijed meg a halott végső tekintetétől, hiszen az újszülött első csodálkozása sem vidítja fel.

Vak katonák . . .

Látom őket előttem és szeretném mindegyiknek kölcsönadni nézésemet: menj és keress boldogságot, menj haza a te ősz anyádhoz és csókold meg őt, menj a jegyeseddel a vidám rétre és számláld meg csókjaidat az ég csillagain . . .

És látom őket tehetetlenül . . .

Kitágulnak az idegeik, mert érzik a tavasz borzadályait, az alvó erdők elküldik követeiket, a szelek illatosak, a virágok, dalok, a nap tavaszt ígérnek és a vak katonák elárvult és könnyes arccal, karjaikat az ég felé emelik:

— Ó örök világosság, add nekünk vissza a te felesleges fényedet, vess nekünk egy sugarat a fényedből, amivel ismét megtalálhatjuk a világot, melyet elzártak tőlünk a titkos hallgatás kulcsával. Nekünk a világ egy fekete kert, melyben halljuk mások örömet, érezzük, hogy mások szeretnek — s nekünk minden, minden sötét örökre . . .

Egy vak katona . . .
Megfogom a kezét és melégségéből érzem, hogy testvérek vagyunk.

— Testvér, te is atyafim vagy?
Felém emeli holt szemét és halk hangon kérdi:
— Te is vak vagy?
Hazudók neki, mert nem akarom, hogy könnyezzen:

— Igen én is vak vagyok!
S ekkor karjaimba veti magát, megölel, megtapogatja kezemet, karjaimat, homlokomat és sirva mondja:

— Mi soha se fogunk látni!
Halkan mondom neki, hogy senki se hallja:

DISZ-
LEVÉLPAPIR-
KÜLÖNLEGESSÉGEK!

Jutányos
árak
!

DISZLEVÉLPAPIROK

dobozokban és csomagokban
nagy választékban érkeztek és kaphatók

LAUFER könyv-, papír- és írószerkereskedésében, DEVA

Jutányos
árak
!

DISZ-
LEVÉLPAPIR-
KÜLÖNLEGESSÉGEK!

Bibl. Univ. Cluj
Nr. 104 1924

Szilveszter-estély a színházban.

Déva város társadalma kellemes estéllyel bucsuzott a megunt és kárhoztatott 1923. esztendőből. A dévai kath. hölgybizottság ugyanis nagyon szép és kellemes estélyt rendezett Szilveszterkor a színházban, amelyet a közönség ez alkalommal zsufolásig megtöltött.

Dr. Issekutz Gergely szép és elegáns prólógusát Kovács Mária adta elő igen szépen és sok hatással. A közönség úgy az „interpretáló“-t, (macskaköröm közé tettem, mert ez a prólógusban is így van), mint a szerzőt lelkesen megtapsolta.

Második számként ifj. Göllner Károly és Érsek Tibor a „Plakát“ című nyári kuplét adták elő. A mulattató kis semmisség a közvetlen előadással olyan hatást ért el, hogy az iszonyu nagy tapsra a plakátokba burkolt kuplézőknak még ismételniük is kellett.

Ezután a „Zeneszerző“ című egyfelvonásos bohózatot adták elő igen ügyesen. Szerepeltek benne: Dolcsig Tusi (asszony), Hoffer Náni (szobalány), Mahler László (hadnagy), ifj. Göllner Károly (örnagya), Neubarth László (tisztszolga), Érsek Mária (feleség). Mindnyájan jól játszottak, de különösebben Érsek Mária, Neubarth László és ifj. Göllner Károly tűntek ki.

Szünet alatt a közönség a büffére csapott le s azt rövid idő alatt csaknem kifosztotta.

Szünet után apacstáncot adtak elő: kezdetben Érsek Mária és Máhler László, később: Hoffer Anna, Hoffer Márta, Érsek Tibor és Lőrinc Lajos. A tánc nagyon jól sikerült, úgy, hogy meg kellett ismételniük.

A „Szép Ilonka“ zenés némajéték (Vörösmarty Szép Ilonkája után) egyike volt az estély fénypontjainak: Szereplői: Baló Loli, (Szép Ilonka) Kovács Lajos, (Mátyás király) Neubarth László (Peterdi.) A szép muzsika s a szereplők néma, de kifejező játéka s öltözetük a közönségnek valóban teljes műélvezetet nyújtott. Kreutzer Grete a vers egyik részének hatásos és átértett szavalaival nagyban hozzájárult e kedves szám sikeréhez, amelynek minden egyes jelenetét lelkesen megtapsolták.

Utolsó szám Löwy Lipótné és Blum Frida

„Ó és ujév“ tánca volt. Löwy Lipótné csodálatosan enyhe és gyengéd táncával klasszikus tökéletességgel ültette át a közönségbe az elmúlt év haláltusáját. Blum Frida pedig az ujév könnyedségével és csapongásával lejtette táncát szépen és sok rutinnal. Sok és méltán megérdemelt tapsot kaptak.

Előadás után táncmulatság volt, amely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

EMLÉKEZTETŐ.

Ujévi elhatározás.

Régi szokásunk, hogy az elmúlt esztendők rossz dolgait magára az esztendőre kenjük. Elsoroljuk a bűneinket és azt mondjuk, mindent az óesztendő csinálta, illő tehát, hogy halállal lakoljon bűneiért. Pusztuljon az a bűnös év, amelyik csak fájdalmat, szenvedést, lemondást, szegénységet hozott nekünk.

S az ujévet minden jóval elhalmozzuk. Hízogunk neki, hogy minden jó forrása lehet, hogy tőle várjuk reményünk teljesedését, valóságbaérését. A titokzatos ujév elé tesszük az óév bűneit s azt akarjuk, hogy azok helyébe az ujesztendő mind jót és üdvöset hozzon nekünk.

Pedig az óév nem mindig hibás. Rendszerint a mi bűneink azok a bűnök, amiket elsorolunk s rendszerint saját magunkra mondunk ítéletet, amikor az óévet kárhozatra tesszük.

Ne az ujévtől várjuk hát a jót és üdvösséget, hanem saját magunktól, mert a mi bűneinket önmagunk moshatjuk csak tisztára.

Határozzuk el, hogy az ujévben mindent legnagyobb energiával, belátással, előrelátással, bölcsességgel és szeretettel fogunk tenni. Alkotni fogunk s ezt egész lényünkkel fogjuk véghezvinni.

Ne az ujévtől várjatok változást, hanem önmagatoktól. *Mert, ha ti nem változtok meg, úgy a mostani ujév is éppen olyan rossz lesz, mint a kárhozatra tett régi esztendő.*

Ezzel az elhatározással munkálkodjatok 1924-ben!

Holt szemei, mint két fekete gyémánt csillogtak. És a sugarak eltűntek a kórház ablakáról...

HARANGOK, ÁGYUK.

Mikor az emberek nagyon szerették egymást és érezték, hogy ajkuk nem tudja eléggé dicsérni az Istent, harangot öntöttek.

Híres harangok: szerelem, szeretet, ima, remény és hangotokon Krisztus lelke beszél.

Harangok...

Mindig békét és életet hirdettek. Egyesek az esküvőre vezették menyasszonyukat és sirba az el-fáradtak. Kihívták a sötétségből az ujszözlöttet.

Harangok, szelid harangok.

És mikor az emberek már nem szerették, hogy ajkuk többé nem tudja eléggé dicsérni az Istent, ágyut öntöttek.

Az ágyuk harangokból öntve elkezdtek dicsérni a Sántát. És az ágyu csöve gyermekből árvát, anyából özvegyet csinált, a menyasszonytól elragadta vőlegényét.

Az ágyu hangja híressé tette a világot: harag, vér, bűn és fájdalom.

Ha az emberek megint szeretni fogják egymást az ágyukból ismét harangot öntenek.

És Krisztus le fog szállani a magasból, letérdel a mennyek előtt s azoknak a lelkét, akit az ágyu gyilkolt meg, harangok zugása mellett az egekbe emeli. Szeressétek és ne gyilkoljátok egymást emberek!

Ne öntsetek harangokból ágyut!

Fordította: Havas Andor.

Előfizetési felhívás.

1924. január hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. A szerény anyagi körülmények s a drágaság dacára is igyekeztünk lapunkat fenntartani s a vidéki sajtóra általánosságban is ránehezülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állítani.

E célunk elérésében előfizetőink nagyban segítségünkre voltak, miért is felkérjük olvasóközönségünket, hogy előfizetésével lapunkat támogassa.

Tekintettel azonban a minduntalan növekedő drágaságra, amely a lap előállításának költségeit is lényegesen megdrágítja, mivel az amugy is nehezen megszerezhető nyersanyagokat, papírt felemelt árban tudjuk csak beszerezni, tekintettel a magas munkabérekre, kénytelenek vagyunk lapunk előfizetési árát az alábbiak szerint felemelni:

Egész évre 100 Lei. Negyedévre 25 Lei.
Félévre . 50 Lei. 1 szám ára 2 Lei.

A hátralékban lévő előfizetőinket pedig kérjük, hogy nehéz munkánkat méltányolva, szíveskedjenek beküldeni az elmaradt előfizetési díjakat, mert azokat tovább már nem nélkülözhetjük.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Nagystillü szélhámós a dévai törvényszék előtt.

Érdekes ügyet tárgyalt december hó 20-án a dévai törvényszék. A vádlott egy Rainovits Constantin nevű cãmpinai illetőségű géplakatos volt, aki csalás miatt állott a bíróság előtt. Rainovits, aki mindenütt álnevet használt, még 1920 áprilisában Szombatfalvy János és Sándor és Gerber József dévai iparosokat kisebb-nagyobb összegekkel megkárosította, mivel nemlétező cukrot adott el nekik s arra az előlegeket felvette. Ezért azonban csakhamar detyiba került. A dévai fogházban ismerkedett meg Popovics Benjamin románbrettyei lakóssal, aki elmesélte a szélhámósnak, hogy miért van bezárva. Nevezetesen elmondta, hogy az anyósának pénze volt s ezért megölte. Rainovits, ahogy kiszabadult, azonnal Románbrettyére utazott és ott vizsgálóbírónak adta ki magát, a Popovics-féle ügyet újból kezdte tárgyalni az ottani csendőrmesterrel. Tárgyalás után Popovics feleségének azt az ajánlatot tette, hogy 25000 lei ellenében kijárja, hogy férjé hazaengedik. Popovicsné lealkudta 15000 leire és 1000 leit adott előlegül. Ugy állapodtak meg, hogy néhány nap múlva Piski állomáson fognak találkozni és ott fogja átadni a még szükséges 14000 leit. Az asszony azonban kifizetés nélkül a csendőrmesterrel együtt jelent meg, amit Rainovits észrevett és hamarosan el is illant.

Egy év múlva, 1921 májusában a román brettyei csendőr Tövis állomáson ismét megpillantotta a szélhámóst és azonnal le is tartóztatta. Ítélet előtt azonban a családja által letelepített 100.000 lei kaució ellenében ismét szabadlábra helyezték. A szélhámós még csak most volt igazán elemében és Erdély több nagyobb városában csalásokat követett el. Egyik legnagyobb szélhámossága Resicán történt, ahol vasművek igazgatósága előtt mint az ipar-kereskedelmi miniszterium tisztviselője adta ki magát s valami faügyletből kifolyólag felvett 180.000 leit, amit szinte egészen elmulasztott. Facsádon pld. mész- és cementgyáros volt s állítólag meg is nősült, sőt még Marosvásárhelyen is követett el csalásokat. Termés-

— Jobb, ha nem látjuk a világot. Nem fogjuk látni bűneit, sem fájdalmait, sem sirjait, sem ellenséges arcot, sem ágyut, sem lövöldözést, sem vért. Nem lesz sem reggelünk, sem éjszakánk — életünk fekete lesz, de csak az egyik... Csak egy világot fogunk látni, annak nem lesznek oly örömei, amiért pirulhatunk, sem értelmei, sem ravaszágai — egy életet fogunk érezni és lélekkel fogjuk azt végig élni.

— Ne sirj drága!

— Ne sirj!

— Elvesztettük a világot, de megtaláltuk a lelket:

— Nem fogjuk többé látni a világot, de fogjuk érezni. Érezni fogjuk, jól meggondolt tanácsát és értelmét.

— Megöleljük egymást, mert egy nemzetből vagyunk.

— És látom, hogy a vak nem lát engem. Látom fájdalmát és tehetetlenségét (óh Isten! ha a tűz, vagy a vizözön elkapná, ép oly hideg maradna, mintha egy gyufaszálat gyújtottam volna meg) és a vak katona elrejti arcát kezeibe és sir keservesen.

— Sir.

— Hagyom, hogy sirjon. Szent a lélek mélyéből fakadó forrás.

Alkonyodik...

Egy lámpás felgyulad a kórház egyik szögletében, mint egy lélekben való hit.

A vak katona csendes tekintetét a szürkületbe, mintha keresne valakit.

Ajkai ritmikusan mozognak s imádságként mondja:

— Csak egyszer, csak egyszer lássam gyermekemet s azután nem bánám, ha életem végéig is éjszaka lenne.

tesen, most, hogy a dévai törvényszék tárgyalni kezdte Rainovits, illetve Rusu kolozsvári ügyész esetét, mert annak adta ki magát, a követelők igyekeztek a 100.000 lei kaucióból kártérítést szerezni maguknak. Ez azonban csak a resicai vasműveknek sikerült, mivel ő volt az első bejelentő. A resicai és a többi szélhámosságra vonatkozó vizsgálat még folyik, a dévai törvényszék csalásért s a Popovics-féle esetért 3 évi fegyházzal és 5 évi politikai jogok megvonásával büntette egyelőre a nagystilű szélhámost. Az ítélet jogerős.

HIREK.

Gyöngy.

(Két kék szemnek.)

A lelkem tenger, szemed napsugár.

S a napsugár hogy tengerre esett:

A tengeren

Csodálatos szinpompák játszadoztak.

Máskor borus, háborgó felszine

Az áldott, forró napsugarakat

Szelid hullámmal ölelte magához.

De messziről már felhő jött a napra...

S a tenger, ez az óriás,

Felbőszülten hányta hullámain,

Lelkének mélyét egész a Napig

Akarta dobni, hogy a Nap elől

A rongyfelhőket mind letépje onnan.

Bömbölt vadul, orkán viharja dulta:

S a gyöngyszemek a mélyből partra hulltak.

S hogy újból tisztán sütött már a Nap:

A tenger is már csendesebbé vált...

... S a Nap tüze a gyöngyben tükröződött,

Ahogy lelkét gyönyörrel rá ledobta...

E vers a gyöngy, lásd: lelked csillog benne!

Kovács Károly

— **A megváltozott hivatalos órák a vármegyénél.** A legújabb belügyminiszteri rendelet szerint 1924 január elsejétől kezdődőleg a vármegyénél a hivatalos órák d. e. 7-től d. u. 2-ig tartanak.

— **Halálozás.** Ákosfalvi Székely Ákos lozsádi birtokos mult hó 28-án 67 éves korában, tüdőgyulladásban meghalt. Az elhunytban, aki éveken át Bábolna körjegyzője volt, Székely Sándor az Agrária R. T. vezérigazgatója és Székely Lajos lapunk felelős szerkesztője nagybátyjukat gyászolják.

— **Az 1923-ik év anyakönyvi statisztikája.** Déva városában az elmúlt 1923-ik évben a születések száma 203 volt, ebből fiú 113, leány 90. Élve született 200, halva 3. Törvényes születések száma 185, törvénytelen 18. Ikerszülés 2 eset. Első évben elhaltak száma 19. A házasságkötések száma 100, a halálozásoké 208.

— **Ámor mozgó hirei.** Január hó 6-án, 3, 6 és 9 óras kezdettel „A szegény császár” című Dorian film kerül bemutatásra. II. József korában játszik a film és élénk bepillantást enged a szabadkőművesek titokzatos világába. A román karácsony mind a három ünnepén elsőrangú filmeket vetít az Ámor mozgó. Hétfőn, 7-én ugyancsak háromszor mutatja be „Jönnek a bestiák” című drámát, mely Afrika őserdeibe vezet el bennünket, ahol oroszlanfalkák, hiénák, párdúcok, krokodilusok, vizilovak, elefántok, óriás kigyók izgalmas jelenetekben szerepelnek. Igazi monumentális dzsungel dráma! Kedden, 8-án „Julot az apacs” Dorian filmben fog a közönség gyönyörködni, a főszerepben Luciano Albertinivel. Szerdán, 9-én Barrier híres szindarabja „Ur és szolga” (Egyenlőség) kerül

vetítésre. A Robinson sziget csodálatos élete elevenedik e képben meg szemünk előtt, ahol az erő győzelme diadalmaskodik, az uri nevelés kényessége és elpuhultsága felett.

— **Az evangélikus hitközség tanácsa** örömmel állapította meg, hogy a mult hó 23-án tartott karácsonyi ünnepélyen a társadalom számottevő tagjai felekezeti különbség nélkül résztvettek és ezen áldozatkészség által az ünnepély fényét és sikerét emelték. Kedves kötelességnek tartjuk minden egyes szereplőnek, résztvevőnek és felülfizetőnek ezuton is leghálásabb köszönetünket kifejezni.

— **Országos galamb, baromfi és apróháziállatkiállítás Aradon.** Az aradi „Carierul” kis háziállattenyésztők egyesülete a napokban országos kiállítást rendezett, amelyen Erdély városainak rokonegyesületei sok szép anyaggal vettek részt. A kiállítást a Kazinczy-utcai régi polgári iskola tornatermében tartották meg. Legtömegesebben galambok voltak képviselve, mintegy 680 példány, míg libák, tyukok, pávák és tengeri nyulak kevésbé, ruca és pulyka pedig éppenséggel nem volt kiállítva. Kolozsvárról Ranescu Gyula és Lászlóffy Ferenc vettek részt a kiállításon. Ciorogáriu kapitány postagalambjai, amelyek közül több a harctéren is volt, nagy tetszést arattak és díjat is nyertek. A temesvári u. n. „temesvári keringők” szintén nagyon tetszetek. Élénk vásár fejlődött ki. Fajgalambok ára 4—600 lei között változott páronként. De akadtak 8—10 ezer leire taksált unikumok is, amelyeket azonban birtokosaik semmi pénzért sem akartak áruba bocsájtani. Feltűnést keltettek Nagy György Ferencné tenyésztő emdeni libái is. Csak a mi nagykiterjedésű vármegyénk területén ismeretlen fogalom a kiállítások rendezése.

— **Műsoros táncestély Alpestenen.** Az alpestesi református egyház karácsony első napján ugy erkölcsileg, mint anyagilag igen jól sikerült műsoros táncestélyt tartott a ref. lelkész és tanítónő rendezésében. — Az estély sikere érdekében az áldozatkész presbiterium tagjai közül különösen kitűntek fáradhatatlan agilitásukkal és áldozatkészségükkel Demeter László és Zudor László ottani ref. presbiterek.

— **Jogerőre emelkedett a háboruban eltűntek holtta nyilvánítására szóló törvényjavaslat.** Annak idején a napilapok ismertették a háboruban eltűnt katonák holtta nyilvánításának törvénytervezetét, mely igen kevés változást szenvedve lépett jogerős törvényre. E törvény értelmében halottnak nyilváníthatók mindazok, akik 1914 június 16-tól 1921 április 1 között eltűntek. Ugyancsak halottá nyilváníthatók azok is, akik az utolsó állapotok utáni egy évre nem tűntek elő. A holttan nyilvánítást a járásbíróstól kell kérelmezni s ez ügyben a kérvény bélyegmentes. A járásbírósi határozatot a törvényszéknél lehet felebbezni. A jogerős határozat oly erővel bír, mint egy halálozási okirat és az érdekelt fél kérésére v. hivatalból az elhunytak anyakönyvébe irandók. Az ez uton holttan nyilvánítás után e törvény értelmében megindulhat az örökösödési kereset.

— **A dévai kir. adóhivatal hirdménye.** Alóírott rom. kir. adóhivatal ezennel közhírré teszi, hogy az 1924. évre szóló adó-vallomások 1924. január hó folyamán ezen hivatalhoz okvetlenül benyújtandók, mert aki ezt elmulasztja, meg lesz büntetve. Erre vonatkozó vallomási űrlapok ellenértékük lefizetése mellett kaphatók ezen hivatalnál a hivatalos órák alatt. Rom. kir. adóhivatal. Deva, 1923. december 31. Perceptor: I. Olariu.

1-3

UJRA MINDENÜTT KAPHATÓ

A

LYSOFORM

RÉGI BÉKEBELI MINŐSÉGBEN.

NAGYBANI ELÁRUSÍTÁS:

INTREPRINDERE ROMANA LYSOFORM, ARAD.

Strada General Berthelot No. 1. 2 1-2

— **Raymond professzor jóslásai 1924-re.** Pontosan egy évvel ezelőtt az amerikai „New-York Herald”-ban professzor Raymond párisi világjós bejelentette, hogy 1923-ban a franciák meg fogják szállani a Ruhr-vidéket. Olaszországban kitor az Etna, Japánban földrengés, Németországban diktatura lesz, elnökváltás az Egyesült-Államokban; az osztrák korona pedig erősen megszilárdul. Most 1923. dec. ben van és Raymond professzor jóslásai mind beteljesednek.

Ezek után érthető kíváncsisággal várhatjuk, mit jövendöl 1924-re az azóta világhírre szert tett professzor. A hozzáintézett kérdésekre Raymond a következő válaszokat adta:

— Mi vár Magyarországra?

— Magyarországon a mai rendszer marad meg. Horthy még három évig fog kormányozni; utána ugyancsak kormányzó jön, a királyság többé soha nem áll vissza. 1932-ben Magyarország belép a kisantatba. A románok és a magyarok között már a legközelebbi időben meleg barátság fejlődik ki.

— Vár-e pogromot és zsidó-üldözéseket?

— A zsidóknak egészen 1927-ig, amíg Oroszország nyugodtabb viszonyok közé jut, rossz dolguk lesz.

— Oroszország jövőjét milyennek látja?

— 1924-ben Oroszország szerződést köt Angliával és új szerződést Németországgal. Ugyanebben az évben meggyilkolják a két legismertebb népbiztost.

— Vilmos császár vissza fog térni Németországba?

— Nem, mert két vagy három éven belül agyvérzésben meghal. 1924. elején egyébként Bajorország végleg elszakad Németországtól.

— Mi lesz Olasz- és Spanyolországban?

A fascizmus Olaszországban és Spanyolországban meg fog maradni. Ennek a két államnak a szövetsége nagy hasznára lesz Magyarországnak.

— Lesz-e valahol földrengés?

— Olaszország déli részén és Japánban új földrengés lesz. Ezenkívül erős földlökések lesznek Kínában, Szumatrán és Hondurasban. 1927-ben óriási méretű földrengés lesz San-Franciskóban.

— Lesz-e új világháború?

— Nem. Csak a törökök és görögök között kezdődnek el ismét a harcok. A legközelebbi nagy háború 1924-ben kezdődik Japán és az Egyesült-Államok között és 1946-ig fog tartani.

— Olcsóbb lesz a megélhetés?

— Igen, mert az aratás jó lesz.

Érthető kíváncsisággal leshetjük most már, vajjon mi fog beteljesedni ezen jóslásokból.

— **Lopás.** Mult hó 25-én a hunyadi-uti Donáth-féle kovácsműhelyből ismeretlen tettesek 5 drb csavarvágót elloptak. A véletlen szerencse úgy hozta, hogy a csángótelepen egy kisfiú az egyiket megtalálta. Az illető tolvaj vagy elvesztette vagy csak könnyített a terhén. A tettest még eddig nem sikerült elfogni.

— **Nyilvános köszönet.** A marosnémeti ref. templom renoválására és befedésére a következők adakoztak: T. Balogh Jenő istvánházi ref. lelkész közvetítésével: Zarug Bogdan birtokos, M.-bükkös 20, Br. Kemény Pál birtokos, Cintos 100, Gergely Ferenc ref. lelkész, M.-bükkös 20, Sükösd Sándor ref. lelkész, Ozd 20, Nagy Kálmán ref. tanító, Ozd 20, Istvánházi ref. Egyház 100, Bálint Rudolf postamester, M.-ludas 20, Sámuel Albert körjegyző, M.-bükkös 20, Zayzon Gyula birtokos, M.-bükkös 20, Sikó Gergely ref. tanító, Marosvásárhely 10, Tóthfalusi Sándor Marosvásárhely 20, Szász Elemér ref. levita, M.-gezse 20, Esztegar János birtokos, M.-bogát 20, Demeter József urad. intéző, Ozd 50, Ósz Lajos intéző, Magyarszengyel 30, Kepsi Tódor kereskedő, Szamosújvár 40, Gaál és Keresztes kereskedők, M.-ludas 40, Glíck József kereskedő, M.-ludas 20, Nagy Sándor áll. tanító, E.-telep 20, Pálffy István gyógyszerész, M.-ludas 20, Zsigmond Pál áll. tanító, M.-ludas 10, Puskás János banktisztviselő, Gy.-fehérvár 20, Budai János birtokos, M.-ludas 20, Budai Lőrinc birtokos, M.-ludas 20, Bassa Gábor birtokos, M.-keménytelke 20, Nagy Mihály ref. lelkész, Tompaháza 20, K. D. lelkész, Lőrincréve 5, Derzsi Lőrinc lelkész, M.-bogát 20, F. A. M.-újvár 5, Kozma Imre lelkész, M.-ludas 10, Szepesi József birtokos, M.-bogát 20,

Dah István ref. lelkész, M.-csucs 10, Csiki Viktor, M.-ujvár 20, Z. Bodola Gyula lelkész, Esztkirály 20, Szilágyi Pál M.-ujvár 10, Cseh Károly áll. tanító, M.-ujvár 10, Kádár Albert áll. tanító, Nagyenyed 10, Szász János szódagy. tisztviselő, M.-ujvár 20, Nagy Béla ügyvéd, M.-ujvár 20, Ujvárosi Sándor M.-ujvár 20, Rátkay, M.-ujvár 20, Teleky, M.-ujvár 20, T. S., Kolozsvár 10, I. L., Kolozsvár 10, G. L., esperes, M.-ujvár 10, Solymosi Balint Nagyenyed 10, Szathmári Gyula ref. lelkész, M.-irizló 10, Biró Lajos ref. lelkész, M.-decse 5, Nagy Béla lelkész, Csombord 5, Guttler szódagy. tisztviselő, M.-ujvár 40, Boér Ferenc, M.-ujvár 20, Boér Sándor, M.-ujvár 5, Bogovics Jakab vendéglős, M.-ujvár 20, Takács József lelkész, M.-gombas 20, Tobis József kereskedő, M.-ujvár 40, Dániel Gusztáv ny. postamester, M.-ludas 5, Szathmári József áll. tanító, Medvés 20, Vinczi Domokos lelkész, Csekelaka 20, Fogolyán István körjegyző, Csekelaka 20 leit. — Becses adományait közvetlenül Marosnémetibe küldötték alólított kezeikhez a következők: Dr. Kovács István ügyvéd, Kézdivásárhely 20, Hoffinger Domokos tisztviselő, Déva 100, Dr. Buday Árpád, Cluj 40, N. N. Marosnémeti 100 leit. A befolyt adományok összege 1510 leit. — Megjegyzem, hogy az egész összeg a dévai első takarékpénztár r.-t.-nál van letétbe helyezve kamatozásra, addig is, amíg a további kegyes adakozások folytán akkorára növekszik, hogy templomunk renoválási költségeit fedezheti. — Az elszámolást hálás köszönettel zárom a tulnyomólag távoli vidékeken lakó kegyes adakozókkal szemben és kérelemmel Hunyadvármegye intelligens magyar közönségével szemben, hogy a távoliak nemes példáján felbuzdulva, szíveskedjék ő is meghozni áldozatát a vallási kegyelet oltárára! Marosnémeti, 1923. december hó 19. *Balogh Sándor*, ref. lelkész.

— Fontos Amerikába utazóknak. Figyelmeztetjük mindazon utasokat, akik 1924 évben Amerikába óhajtanak utazni, hogy utleveleiket a zonnal be kell küldeniök, hogy azokat az amerikai konszultusnak Bukarestbe még idejekorán bemutatthassuk a vizum elnyerése végett. *Cosulich Line București, Cal. Griviței 181.* 2-2

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

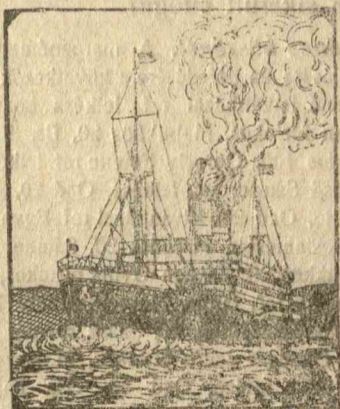
Zongora vagy pianinó
megvételre kerestetik. 9. Cim a kiadóban.

Aki Lloyd 2009

Amerika,
Kanada,
Argentina,
Brazília-ba

gyorsan, kényelmesen, olcsón,
biztosan és direkt utazni akar,
az írjon azonnal

COSULICH LINE
București, Cal. Griviței 181.

vagy Lloyd 235 13 16

COSULICH LINE
Timisoara, Str. I. C. Brătianu 18.

Levelés az összes nyelveken. — Utasok szállítása modern kettős csavaru gyorsgőzöskön. — Tengeri utazás tartama csak 7 nap. — Kitűnő ellátás. — Nagy levegős kabinok 2, 4 és 6 személy részére. — Számos köszönő írások.

== Kérjen azonnal prospektust! ==

A „METAN” Keramika Ipar R.-T. MEDIAȘI

Medgyesi

chamotte kályha és edénygyár

általánosan ismert főző- és használati edény készítményei, vizes- és boroskancsói, csészék, művészi kivitelű virágvázái üzletben állandóan gyári áron kaphatók.

Az edények tűzállásáért a gyár szavatol!

Özv. Dr. Diósi Sámuelné.

DREHER-féle

DUPLA MALÁTA IDÉNYSÖR

à la

SALVATOR

KAPHATÓ: 305 2-2

Vendéglőkben, korcsmákban, csemegeüzletekben
Főraktár: Nussbaum Hermann és fia, Déva.

204 2-52

BYRON LINE LONDON.

Lloyd 2203

M. EMBIRICOS & Co.

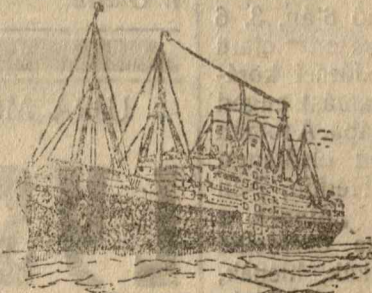
București, Strada Paris No. 1.

CONSTANZA direkt NEW-YORK!

a legnagyobb tengerentuli luxuszőcsökkel, amelyek Constanza kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direkt Newyorkba.

Átszállás és
vesztégzár
nélkül!

Az utazás
tartama 16 nap,
tengerentuli
luxuszőcsökkel!

Az utazás vonalaink a légegyőcsőbb, 50%-kal olcsóbb és leiben fizetendő!

Összes előírt okmányokat az utlevéllel és négy aláírt fényképpel beküldve, a regisztrálást és az amerikai vizum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érdekében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármily információt szívesen adunk.

M. Embiricos & Co. București, Strada Paris No. 1.

**UNITED STATES
LINES**

NEW-YORK felé

amerikai kormány gőzhajón

BRÉMÁBÓL Southampton át CHERBOURG-ba
GEORGE WASHINGTON

január 22. március 22. április 19.

President Harding január 9. február 11.

America január 16. február 22.

President Roosevelt február 4. március 8.

Indulás Southampton és Cherbourgtól egy nappal később.

Southampton-Cherbourgtól

LEVIATHAN

április 1. április 22. május 13.

Közelebbi fejtávolságok az alábbi címeznél.

— Kedvező alkalom áruszállításra. —

UNITED STATES LINES

Vezérképviselő Románia részére

„MERCUR” Bucurest, Calea Mosilor 51.

Temesvár, Hunyady-utca 8.

Czernovitz, Lilién gasse 15.

213 15—

Csinos kiállítású

NÉVJEGYEKET

legrövidebb idő alatt
legjutányosabb áron készít a
LAUFER KÖNYVNYOMDA, DÉVA.

Rövid, keresztúros

koncertzongora

eladó. Cim a kiadóban.

Villanyerőre berendezett
gőzmosoda
vasaló, fényező és eladó. Cim a kiadóhi-
egyéb gépekkel vatalban. 9-

Egy zongora eladó.

Értekezheini lehet Dr. ALMAȘESCU
ügyvédi irodájában Déván. 3-3 250

Hirdetések

felvételnek a „Déva és Vidéke” kiadóhivatalában.